

บทที่ 2

ทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

รายงานการดำเนินโครงการสหกิจศึกษา เรื่อง กระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ ตอน อยูธยา เพื่อถ่ายทอดและนำเสนอประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสถานที่ที่สำคัญในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา มุ่งศึกษาการผลิตรายการโทรทัศน์ตั้งแต่ขั้นตอนแรก จนถึงขั้นตอนสุดท้าย ศึกษาค้นคว้าข้อมูลของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตรายการความเก่า ตอน พระนครศรีอยุธยา รายงานสหกิจศึกษาเล่มนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะมุ่งหวังให้การผลิตรายการมีคุณภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและบุคคลทั่วไป ในการทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องผู้ศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของรายการสารคดีท่องเที่ยว

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์

จากแนวคิด คุณสมเจตน์ เจตน์เมฆพ่ายัพ ได้กล่าวไว้ว่าการผลิตรายการโทรทัศน์เปรียบไปคงคล้ายกับการทำอาหาร คือจะปรุงอย่างไรให้อร่อยและมี คุณค่าทางโภชนาการ แต่ละชนิดต้องใช้ ปริมาณเท่าไร จะหาได้จากที่ไหน มีขั้นตอนการปรุงอย่างไรรสชาติจึงจะถูกปาก ทุกๆขั้นตอนต้อง มีการวางแผน เช่นเดียวกับการผลิตรายการโทรทัศน์ เพราะถ้าหากได้มีการวางแผนเตรียมการทุก ขั้นตอนไว้ดีแล้วก็จะสามารถจินตนาการถึงเรื่องราวตอนจบได้เลย การถ่ายทำ การตัดต่อก็จะไม่ สะดุด ไม่ต้องมาเสียเวลากลับมาแก้ไขกันภายหลัง

กระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์มีปัจจัยและองค์ประกอบที่จะต้องคำนึงทุกครั้ง ใน กระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ คือ คน , อุปกรณ์ , งบประมาณ , การจัดการ , เวลา ต้องคำนึง ก่อนเสมอ การผลิตรายการมี4อย่างคือ 1. เขียนบท 2. ถ่ายทำ 3. กำกับ 4. ตัดต่อ และต้องมีขั้นตอน การผลิตรายการ 3 ขั้น (3P)

Pre- Production ขั้นตอนการเตรียมงาน

Production ขั้นตอนการผลิตรายการ

Post-Production ขั้นตอนเรียบเรียงและลำดับรายการ ก่อนเป็นชิ้นงาน

การเตรียมการถ่ายทำ

1. เตรียมและตรวจเช็คอุปกรณ์ - จัดเตรียมแสง และเสียง
2. จัดวางตำแหน่งกล้อง - ชักซ้อมทีมงานทุกฝ่าย
3. ซ้อมกับพิธีกร - ถ่ายทำจริง ตามที่ได้ทำการชักซ้อมกับพิธีกรไว้แล้ว

2.1.1 แนวคิดการเขียนบทรายการท่องเที่ยว

บทสำหรับรายการพูดคุยทางโทรทัศน์

ผู้ที่เขียนบทควรคำนึงถึงภาษาที่จะใช้ ต้องฟังง่าย สามารถเข้าใจได้ทันที และต้องใช้หลักในการเขียนบทวิทยุโทรทัศน์มาช่วย นั่นก็คือ กำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย ว่าทำรายการนี้เพื่ออะไร เพื่อใคร และต้องเข้าใจกลุ่มเป้าหมายของรายการจึงจะเขียนบทได้ตามที่ตั้งใจไว้ ระยะเวลาสำหรับการพูดคุยยาวเท่าไร ผู้เขียนต้องรู้ระยะเวลาที่แน่นอนและพยายามเขียนให้พอดีหรือสั้นกว่าเล็กน้อย อย่าเขียนมากจนเกินไป เพราะเวลาผู้พูดพูดพอใกล้จบจะเร็วจนเกินไปและทำให้จบไม่ประทับใจ ต้องไม่ลืมว่ารายการโทรทัศน์ เป็นสื่อสำหรับผู้ชมได้เห็นและได้ยินไปพร้อมกัน การเขียนบททุกครั้งควรมีการใช้ภาพประกอบ เช่น ภาพนิ่ง กราฟิกต่างๆ เป็นต้น จะทำให้รายการน่าสนใจขึ้น และค้นคว้าเรื่องที่จะเขียนให้ถูกต้องแม่นยำ

บทสำหรับรายการสารคดีท่องเที่ยว

รายการสารคดีท่องเที่ยวเป็นรายการที่มุ่งเสนอข้อเท็จจริง ให้ความรู้ และเหตุการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ชม มุ่งให้ผู้ชม ชมแล้วมีแรงบันดาลใจ เรื่องราวที่เสนอเป็นเรื่องจริง ผู้เขียนบทสารคดีท่องเที่ยวจำเป็นต้องค้นคว้าหาข้อมูล รายละเอียดมาประกอบการเขียนบทให้ถูกต้อง จากเอกสาร สอบถามจากบุคคล หรือเกิดจากความคิดของผู้เขียนบทที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในกรณีที่ผู้เขียนสามารถค้นคว้าข้อมูลและเข้าใจเรื่องที่เขียนอย่างดีก็จะสามารถเขียนบทได้ก่อนการถ่ายทำ แต่บางครั้งผู้เขียนไม่สามารถหาข้อมูลได้เนื่องจากไม่มีในเอกสารที่จะใช้อ้างอิง นอกจากการสอบถามจากบุคคลเท่านั้น ผู้เขียนบทก็จะเขียนบทอย่างคร่าวๆไว้ก่อน

เนื้อหาบทรายการสารคดีท่องเที่ยวสามารถนำมาจากข่าวสารที่ปรากฏในหน้าหนังสือท่องเที่ยวชีวิประวัติ สถานที่ที่เคยไป วิทยาการแขนงต่างๆ วัฒนธรรม ประเพณี

และอื่นๆ ซึ่งวิธีการเขียนขึ้นอยู่กับแง่มุมที่ผู้เขียนบทความต้องการเสนอข้อเท็จจริง ความคิด ข้อเสนอแนะให้ผู้ชมได้ชมและบางครั้งช่วยตัดสินใจ

เสนอเรื่องราวข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การเสนอความจริงเพียงอย่างเดียวอาจทำให้บทความน่าเบื่อไม่น่าสนใจ ผู้เขียนบทความจึงต้องนำรูปแบบของรายการประเภทต่างๆ เข้ามาประกอบในการเขียนบทความที่ข้องเกี่ยวกับ เพื่อให้เกิดความหลากหลายและน่าสนใจ บางครั้งก็เป็นรายการพูดคุยหรือสัมภาษณ์ บางครั้งนำเสนอรูปแบบของละคร ดังนั้นการเขียนบทความที่ข้องเกี่ยวกับเขียนเรื่องให้น่าสนใจ ทั้งเนื้อหาและภาษาที่ใช้ต้องเข้าใจง่าย แต่ต้องมีความหลากหลายในเรื่องของการนำเสนอ การอ่านบรรยายประกอบภาพเพียงอย่างเดียวอาจไม่พอ ต้องใช้ดนตรี เสียงประกอบ การสัมภาษณ์ การสนทนา ทำให้เกิดความหลากหลายในรูปแบบ ดูแล้วสนุกสนาน ได้ความรู้และไม่น่าเบื่อ แต่ผู้เขียนบทความต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหาและความสนใจของผู้ชมกลุ่มเป้าหมายเป็นหลักด้วย

2.1.2 แนวคิดการถ่ายรายการท่องเที่ยว

รายการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มีผู้คนติดตามเยอะ ส่วนมากจะออนแอร์ทางช่องฟรีทีวี มีดารารับเป็นพิธีกร สปอนเซอร์เป็นเจ้าของรายการเอง หรือ ดาราเป็นเจ้าของรายการเที่ยวเอง กินเอง ไปไหนมีแต่คนต้อนรับให้การสนับสนุน เพราะอยากออกรายการกับดารานี้หรือถ้ายังไม่มีทั้งหมดนี้แต่อยากจะทำในวงการท่องเที่ยวบ้างจะทำอย่างไร เส้นทางการเดินทางกับหนังสือที่ออกเกี่ยวกับท่องเที่ยว จะเห็นว่าสไตล์ท่องเที่ยวของเด็กยุคใหม่จะเริ่มเที่ยวเองไม่จ้อทัวร์ ไปในที่ๆ ทัวร์ไม่พาไป อยากไปแบบผจญภัยมีทุกขัมีสุขบ้าง คนพวกนี้ก็จะสร้างเว็บหรือหน้าร้านของเราที่คนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ เช่น Facebook , พันทิพย์ หรืออาจจะหากกลุ่มที่เรา คาดหวังว่าจะเป็นคนติดตามข่าวสารของเราตลอด เพื่อจะได้เพิ่มจำนวนคนดู นำไปต่อตรงกับสปอนเซอร์ในอนาคตได้

เราควรเริ่มจากเที่ยวเองแบบผจญภัยและคิดการนำเสนอใหม่ๆ เพื่อให้คนที่ยังไม่ได้ไปดูคลิปแล้วเหมือนได้ไปเที่ยวด้วยตัวเองจริงๆ สมมติจะไปเที่ยวต่างประเทศคนเดียว ก็เริ่มตั้งแต่ก่อนไปว่าเตรียมอะไรไปบ้าง ในระหว่างทางมีอะไร ลม ฟ้า อากาศ สภาพคน สภาพรถที่นั่น พบเจออะไรก็ถ่ายไปเรื่อยๆ ถ่ายแล้วก็จดๆเขียนเป็นบทความผสมวีดีโอพอใครจะไปหาข้อมูลก็จะเจอบทความของเราก็โพสต์ฝากไปเรื่อยๆ หลายคนคิดว่า ทำรายการท่องเที่ยวทำง่ายเหมือนที่เราเห็นในรายการทีวี ต้องคิดให้ได้ว่าทำอย่างไรให้กลุ่มเป้าหมายของเราชอบงานที่เราทำเหมือนที่เขาชอบ ทำอย่างไรให้ผู้สนับสนุนรายการของเราชอบงานที่เราทำเหมือนที่เราชอบ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของรายการสารคดีท่องเที่ยว

รายการสารคดีท่องเที่ยวเกิดขึ้นมานานแล้ว โดยพัฒนามาจากภาพยนตร์สารคดีธรรมชาติ นิยม ลักษณะคือจะเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับการเดินทางเพื่อไปเที่ยว การผจญภัย การเสี่ยงโชคในแต่ ละที่ หรือการเดินทางไปยังที่ที่ไม่มีใครเคยไป แนวคิดนี้จะคล้ายๆกับแนวคิดในการสร้างภาพยนตร์ โรแมนติกนิยาม ซึ่งใช้ภาพยนตร์ในการนำเสนอเรื่องราวการเดินทาง มีการถ่ายภาพแบบพรรณนา เหตุการณ์และสถานที่ต่างๆ ประทับใจในความงามของธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยมี คำบรรยายแนะนำให้เห็นความสวยงาม ภาพยนตร์บางเรื่องได้สอดแทรกความบันเทิงลงไปเพื่อ ไม่ให้น่าเบื่อ

รายการสารคดีท่องเที่ยวนั้นไม่ได้หมายถึงความงดงามของสถานที่นั้นๆเพียงอย่างเดียว แต่ ยังหมายถึงประวัติความเป็นมา ประเพณี วัฒนธรรม วิถีความเป็นอยู่ของผู้คนบริเวณนั้นด้วย เพื่อชัก จูงให้ผู้ชมเกิดความประทับใจและอยากติดตาม ดังนั้นรายการสารคดีท่องเที่ยวนั้นจึงจัดว่าเป็นสาร คดีเชิงส่งเสริมก็ได้ เช่น จัดทำเพื่อสนับสนุนในเรื่องที่เป็นประโยชน์ อย่างการเชิญชวนไปงาน เทศกาลประจำปีของจังหวัดต่างๆ หรือทำขึ้นเพื่อสนับสนุนให้ร่วมทำกิจกรรมต่างๆ อย่างการไปซื้อ ของที่ชาวบ้านทำกันเอง หรือไปช่วยกันปลูกป่า เป็นต้น